

Gyásznap Virág-koszorúkkal

A kulturális kocsmatúrák neve: Bloomsday 2000

Virág Lipót egyetemes bolyongásának napján, június 16-án Szombathelyen észrevétlenül lezajlott egy összművészeti baráti fesztivál. A kezdet: 1904. június 16-a, a teremtés nyolcadik napja, James Joyce Ulyssesének regénybeli ideje. Egy hétköznapi, amikor a fikció hőse, Bloom reklámügynök, felesége unszolására, elindul, hogy megszerezze a Bűn méze című softpornó regényt. A helyi Leopold Bloom-rajongók immár hetedik éve szerveznek június 16-án kultúrkocsmatúrát. Bár a városi közgyűlés nemrég megtagadta az alternatív művészeti fesztivált, a kultuszt egyelőre sem betiltani, sem elsorvasztani nem lehet.

Aki ott volt a sörgőzős, szélfúttá Bloom-napon, nem csalatkozott, bár az ideji fesztivál programokban nem, egyetemes érdektelenségben továbbra is bővelkedett. A jegyzett gyásznap, a kezdeti lendülethez képest azonban még a Bloom-napnál is észrevétlenebb maradt. Semmi felhajtás, reklám, plakátokat is csak korlátozott számban helyeztek ki.

A délelőtt a Fő téri fiktív Bloom-ház fellobogózásával telt. Hivatalos körök mellőzésével, a fesztivált nem a városházi követek nyitották meg, hanem a poszt-poszton álló művészek. A rézfúvosok zajorgiáját – amolyan burgenlandi turistariogatóst – Feiszt György levéltáros gondolatai fűszerezték. Megtudtuk, Szombathely azon ritka helyek egyike, ahol Petőfi sohasem járt, viszont van helyette a városnak egy Bloomja. Örült mindenki, hiszen mi más lehetne nagyobb dolog a szabadság tekintetében annál, hogy megengedhetünk egy Virág Lipót-kultuszt magunknak! Közben lobo-góztak is: a magyar-ír barátság jegyében a nemzeti zászlók Lipót házára kerültek.

A „gyökértelen” jelzővel megbélyegzett rendezvény szervezői ezután egy helyi remekkel, Káldi János versével rukkoltak elő. A világító kapanyél, a vers ihletője ezután kulcsszerepet kapott, vele ütötték lovaggá az ideji Bloom-díjast, történetesen dr. Máriást. Hogy miért pont őt? Nos az nem derült ki. A belvárosi ceremónia végeztével a csapat Leopold Bloom-feliratokat fűjt a kövezetre. A Leopold Bloom Galériában 53 fokos kóser házipállinkát és a jegyzett Leopold Bloom-mappa legújabb – tizennyolcadik

– száma, a Second Hand rajzlapjai vártak. Ezzel véget is ért a délelőtt.

A délután a képzősöké volt. Grafikusok, festők és szobrászok a pince mélyére vonultak, megmutatva magukat, maguknak. A Gutenberg Dublinban című, alkalmazott grafikai tárlat a Művészetek Háza Pincegalériájában nyiladozott. Eztán a 11-es Huszár út 1. alatti ideiglenes kiállítóhelyen, az egykor volt szovjet laktanya épületében kutattunk. A csapásokat követve hamar rájöttünk, itt bármi lehet műalkotás. Csodás munkát végzett a villany-szerelő, a tökéletesen kivitelezett porosz-süveg-födémről nem is beszélve. Közben Nagy Csaba fametszetvízióiba, modell-makettjeibe ütköztünk, szemben velük Székely Ákos munkái. A közelben világító Pio atya képében a pesti Pető Hunor, a sarokban, videoinstallációjával Nagy Róbert, lent a pincében Koroknai Zsolt, és csodás víztükör-imitációval Kulcsár Kinga. A szombathelyi képtár az ideji Bloom-os hacacáréból úgy tűnik, kimaradt, az egész napra meghirdetett Virág Lipót ágyása című produkció láthatatlan maradt. Blöff? Lehet.

Délután a megyei könyvtár különtermében Kappanyos András szerkesztő és Németh Györgyi tanácsnokasszony főszereplésével hivatalos premier is zajlott. Tárgya Joyce: Dublini emberek című kötete volt, amely egy sorozat második darabjaként az ideji Bloom-napra jelent meg. A kiadást a város is támogatta.

Virág Lipót aztán, úgy hét körül megzavarodott, körülötte hirtelen megsűrűsödtek a programok. A Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban Méhes Csaba Méhek című előadása, majd pár perc múlva a Művészetek Házában Hullámok 2 címmel Hajnóczi Csaba, Grensó István, Markos Albert, Halmos András, László Lilla és Kenderes Gabi koncertje, ezután a Bloomsday című képzőművészeti videoklip-bemutatója következett. Miközben az MMIK-ban élő zenei aláfestéssel némafilmek peregtek, kint, az Iseumban a 30-40 feketeruhás metálhívó a Sear Blissben tartotta a lelket. A nap végeztével a kitaratók kicsiny köre az ír kocsmába menekült, ahol – ehető híján – az iható élvezetekben merítkezett meg.

Pais Szilvia